ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪಾಟೀಲ್.—ಅದು ನರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಆ ತರಹ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬಹುದು

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವೈ. ಪಾಟೀಲ್.—ಟೆಸ್ಟ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಎಷ್ಟು ಜನರು ಬರುವರೆಂಬುದನ್ನು ನರ್ಕಾರದವರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಯತ್ನಿಸುವರೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪಾಟೀಲ್.—ನರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಲೇಬರ್ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಾರೆ, ಲೇಬರ್ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಬಂದ್ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವೈ. ಪಾಟೀಲ್.—ಟೆಸ್ಟ್‌ವರ್ಕ್ಸ್ ಪುರು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಆ ಭಾಗದ ಜನರ ನಲಹೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ಕೆಲನ ಪ್ರಾರಂಭಿನಲು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿನಲಾಗುವುದೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪಾಟೀಲ್.—ಇದರಲ್ಲಿ ನಲಹೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಅವಶ್ಯಕತೆ ಎಲ್ಲಿದೆ ಯೆಂಬುದು ಅವರ್‌ಲ್ಲಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿನುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತರ ನಾಕಷ್ಟು ಕೂಲಿ ಗಾರರು ಬಂದರೆ ಕೆಲನ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ. ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಬಂದು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವೈ. ಪಾಟೀಲ್.—ಹಿಂದಿನ ದುಷ್ಕರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದುಷ್ಕಾಲ ಕಾರ್ಯಾರಂಭಿಸಿ ರಸ್ತೆ ವಗ್ಗೆರೆ ಮಾಡಿಸಿದಾಗ ಜನರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗದೆ ಹಣ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ನಲವಾದರೂ ಆ ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವಂಥ ಕೆಲನಗಳ ಕಡೆಗೆ ನರ್ಕಾರ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡುವುದೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪಾಟೀಲ್.—ನರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಆರ್. ಪಟ್ಟಣಶೆಟ್ಟಿ.—ಈಗಾಗಲೆ ತೆರೆದಿರುವ ಷೇರ್ ಪ್ರೈಸ್ ಷಾಪ್ಸ್ ನಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ.ಪಾಟೀಲ್.—ಅವಶ್ಯವೆನಿನಿದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಆರ್. ಪಟ್ಟಣಶೆಟ್ಟಿ.—ಈಗ ಅನೇಕ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ತಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ ವೆಂದು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನರ್ಕಾರದವರೇ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬಹುದಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪಾಟೀಲ್.—ನರ್ಕಾರದವರು ತೆರೆಯಲು ನಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಿದೆ. ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ದೂರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾಲಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದೆ.ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲೆಕ್ಟರಿಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

NON-OFFICIAL RESOLUTIONS

No 1. Conversion of Revenue and Corporation sites into appropriate lay-outs.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ).—ನ್ಯಾಮಿ, ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮುಂಡಿಸಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮೈನೂರು ದೇಶದಲ್ಲ ಯುಗಾದಿ ಹಬ್ಬವು ಒಂದು ಪವಿತ್ರವಾದ ಹಬ್ಬವಾಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ - ಮಾರ್ಚ್ 30ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಏಪ್ರಿಲ್ 2ನೇ ತಾರೀಖಿನವರೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ರಜೆ ಇರುವದರ ದೆಸೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ನಾನ್-ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಆಫೀನರುಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ದಿವನ ಹಬ್ಬದ ಮುಂದೆ ನಂಬಳ ದೊರೆಯುವದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಅವರಿಗೆ ನಂಬಳವನ್ನು ಮುಂಚಿತ ವಾಗಿಯೇ ಈ ಸಾರೆ ಕೊಡುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿ ನೂಚಿನಬಯನುತ್ತೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಮ್ಮ ಮನವಿಯನ್ನು ನರಕಾರದವರು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ನಿಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮುಂಡಿನಬೇಕು.

Sri V. R. NAIDU.—Sir, I beg to move :

> "This Assembly is of the opinion that Revenue and Corporation sites in Bangalore City and around on which poor people have built their houses should be converted into appropriate lay-outs in order to allot the same to those inhabitants."

ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮಹಾಶಯರೇ, ನನ್ನದು ಇದು ಕೊನೆಯ ಭಾಷಣ. ತಾವೂ ಕೊನೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನು ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಇರುವೆನು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರವು ಭರದಿಂದ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮೊದಲು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಜನನಂಖ್ಯೆ ಇದ್ದದ್ದು ಈಗ 12 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಮೀರಿಹೋಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನ ಏರಿಯಾ ಇರಲ ಅಥವಾ ರೆವಿನ್ಯೂಲ್ಯಾಂಡ್ ಇರಲ ಜಮೀನು ಅಕ್ಯಾಯರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಣ್ಣ ನಣ್ಣ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿನಿಕೊಂಡು ಎಂಟು-ಹತ್ತು ನಾವಿರ ಜನರು ಅಂದರೆ ಬಡ ನೌಕರರು ವಾನಿ ನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಳದರ್ಜೆಯ ನಾನ್-ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಆಫೀನರ್ ನಲುವಾಗಿ ಸ್ಕೆಟುಗಳನ್ನು ರೇಔಟ್ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ನಿಟಿ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಇರಾಖೆಯವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಯಾವ ಬಡ ಎನ್.ಜಿ.ಓ. ಗಳಿಗೆ ನರಕಾರದಿಂದ ನಹಾಯ ಹೊರೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನಿರಾಶೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ಬಡವರಿಗೆ ನಹಾಯ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿದ್ದವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ಜನಗಳ ಹೆನರಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ತವ್‌ವಾದ ನಾಲ್ಕು-ಐದು ಸ್ಕೆಟುಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಇವೆ. ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ಬಡವರಿಗೆ ಉಪಕಾರವಾಗುವದೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ವರಿಗೆಲ್ಲಾ ನಿರಾಶೆಯಾಗಿದೆ. ಬಡವರಿಗೆ ಸ್ಕೆಟು ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಂಚೋನ್‌ಮೆಂಟಿನ ಹತ್ತಿರ ಬಾಲಾಜಿ ನಗರದಲ್ಲಿ 300ಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಎಕ್ಸ್-ನರ್ವಿನ್‌ಮೆನ್—ಮಾಜಿ ನೈನಿಕರು—ಮನೆ ಕಟ್ಟಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನ ಮೇಯರ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ.

(SRI V. R. NAIDU)

ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಜಾಗ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಪತ್ರಿಕೆಯಾದ ''ಪ್ರಜಾವಾಣಿ'' ಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿರಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಗೆ ಬರದೆ ಹೊರಗೆ ಉಳಿಯುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ನಾವು ಹೊರಗೆ ಉಳಿದರೂ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇರುವೆವು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರಕಾರ ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ, ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು, ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಎಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರು ಹೆಮ್ಮೆಪಟ್ಟು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಓಟು ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರಕಾರವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮತಕೊಡಿರಿ, ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಆಶ್ವಾಸನ ಕೊಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಜನರು ಇವರ ಆಶ್ವಾಸನ ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ ಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಐದು ವರ್ಷ ಕಾಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವದು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯಾದರೂ ಹಿಂದಿನಂತೆ ಮಾಡದೆ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಆಡಳಿತೆಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಯಾರಿಗೂ ನಿರಾಶೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಬಾಲಾಜಿ ನಗರದಲ್ಲಿ ಮಾಜಿ ಸೈನಿಕರು ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಇರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆನು. ಈ ಸೈನಿಕರು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಮೈಸೂರು ಇನ್‌ಫೆಂಟರಿ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿ ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈಗ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದಿಗೂ ಅಲ್ಲಿ ಲೇಔಟ್ ಮುಂತಾದ್ದು ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ನಮೂದು ಆಗಿಲ್ಲ. ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಕಿವಿಯ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮತ್ತು ಸರಕಾರ ಮೂವರಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುತ್ತಿದೆ.

ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ನಿರ್ಣಯ ಏನಿದೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ಯಾವಯಾವ ಕಾರೊನಿಗಳು ಆಗಿವೆ ಎಂದರೆ, ರಂಗನಾಥಪುರ, ಸ್ವತಂತ್ರ ಪಾಳ್ಯ, ಪೆಂಕಟರಂಗಪುರಂ, ಗಾಯತ್ರೀ ನಗರ, ಯೆರ್ರಪ್ಪ ಬ್ಲಾಕ್, ಮುಂತಾದವು. ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಸೇರದೆ ಇರುವ ರೆವಿನ್ಯೂ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಂದಾಯ ಬಹು ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಈ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಲೈಟಿಲ್ಲ, ನೀರಿನ ನಲ್ಲಿಗಳು ಇಲ್ಲ, ಕಂದಾಯವನ್ನೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಇವರನ್ನು ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವರುಗಳೆಲ್ಲ ಇಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವ ಸುಮಾರು 15-20 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಇವನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಸೇರಿಸದಿರುವುದರಿಂದ ಸುಮಾರು ಏಳೆಂಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ತೆರಿಗೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಕಂದಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ದೀಪ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಲ್ಲಿ ಮೊದಲೇ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರದವರೇ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಈಗ ತ್ಯಾಗರಾಜನಗರವೆಂಬ ಕಾರೊನಿಯಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ 60×40 ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವು ಮೊದಲು 500 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ಬಾಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನ್ನು ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಅವಕ್ಕೆ ಈಗ ಒಂದಕ್ಕೆರಡರಷ್ಟು ಬೆಲೆಯಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಈಗ ಜಯನಗರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನರಿಗೆ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ರೆವಿನ್ಯೂಗೆ ಸೇರಿದ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಈಗಲೂ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರೇನೋ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಮನೆಗಳವರನ್ನು ಬಿಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅಮಲ್ದಾರರು ನೋಟೀಸು ಕೊಟ್ಟು ನಂತರ ಜಫ್ತಿ ಆಗಬೇಕು. ಇದಾದ ಮೇಲೆ ಡೆಪ್ಯುಟೀ ಕಮಿಷನರವರಿಂದ ಸ್ಪೇ ಆರ್ಡರ್ ತರುವ ಎಷ್ಟೋ ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ (ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸ್ಪೇ ಕೊಟ್ಟು ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಷನ್ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟೆವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.—ಹೌದು, ಜನಾನು ರಾಗಿಗಳಾದೆಂತಹ ತಾವು ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ತಾವು ಹಾಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರಿ. ಜನಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ನಲವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಸಂಕಟ ಬಂದಿದೆ. ಅನಂತರ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ ಪಿಟ್ ಕಾರೊನಿ ಎಂಬುದೊಂದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ 40 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ತೀರ ಬಡವರಾಗಿರತಕ್ಕವರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರೊನಿಯ ಲೇಔಟನ್ನು ಕೂಡ ಹಿಂದೆ ಒಪ್ಪಿದ್ದರು. ಈಗ ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲರುವವರಿಗೆಲ್ಲ ಮನೆಯನ್ನು ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ನೋಟೀಸುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವನ್ನು ಒಡೆದು ಪಾರ್ಕುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲರುವ ನೂರು ಬಡ ಸಂಸಾರದವರನ್ನೂ ಓಡಿಸಿ ಪಾರ್ಕುಮಾಡುವುದು ನ್ಯಾಯವೇ? ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ತುಂಬ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ಸುಮಾರು 40 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಬೇರೆ ಕಡೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮತ್ತು ಇತರ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಮನೆಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಕಂದಾಯ ಲುಕ್ಸಾನು ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ, ಸುಮಾರು 60 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ರಾಮಚಂದ್ರಪುರ ಎಂಬ ಕಾರೊನಿಯಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಐದು ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲೆ ಬಡ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಲೇಔಟ್ ಮಾಡಿ ಚದರ ಗಜಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಆಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವವರು ಬಹುತೇಕ ಬಡ ನೌಕರರುಗಳೇ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರುಗಳು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಲೇಔಟು ಮಾಡಿರುವ ಸೈಟುಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೇಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಇದೇ ಸೈಟಿಗೆ

500 ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಎನ್.ಜಿ.ಓ. ಗಳು ತಮಗೆ ಬರುವ ಸಂಬಳಸಾಲದೆ 50-60 ರೂಪಾಯಿ ಗಳ ಸಾಲ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಾಗ ಈ ಲೇಔಟಿನಲ್ಲಿ ಸೈಟುಗಳನ್ನು 1,500 ಕೊಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಲು ಅಶಕ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವ ಬರಬೇಕೆಂದು ಜನ ತವಕ ಪಡುತ್ತಿದ್ದದ್ದು ಏಕೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಇಲ್ಲಿ ಬನವಣ್ಣನವರ ಒಂದು ವಚನವನ್ನು ಓದುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಹೀಗಿದೆ :—

"ಪೇಷಗಳ ಧರಿಸೇನು
ದೇಶಗಳ ತಿರಿಗೇನು
ದೋಷಗಳ ಹೇಳಿ ಫಲವೇನು
ಮನಸಿನಾ ಆಸೆ ಬಿಡದತನಕ ಬನವಣ್ಣ"

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಸರ್ಕಾರ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದು ಒಂದು ಪದವಿ ಸಿಕ್ಕುವವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಎಂದೆನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಮುಂದೇನೋ ಹೊಸ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಚರು ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗಲಾದರೂ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾದ ಸಚಿವ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು ಮುಂದೆ ಬರುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಈಗ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಒಂದುಕಡೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ಸರಿಯಾದ ರಸ್ತೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಲೇ ಔಟನ್ನು ಮಾಡಿ ಚದರ ಗಜಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕುರೂಪಾಯಿನಂತೆ ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಣ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಲೇ ಔಟನ್ನು ಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಡಬಾರದು? ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಕಷ್ಟವು ಪರಿಹಾರವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಈ ಎನ್.ಜಿ.ಓ. ಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬೇರೆ ಬಂದಿದೆ. ಅವರುಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಮೇಲೆ ಬಹಳ ಭಯಂಕರವಾಗಿದೆ. ಎಷ್ಟೋಬಾರಿ ಅವರುಗಳು ಮನವಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಏನೂ ಪರಿಹಾರ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಪರಿಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವರ ಪರವಾಗಿ ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಲೇಔಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಚದರ ಗಜಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿನಂತೆ, ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅಂತಹವರಿಗೆ ವಸತಿಯ ವಿಷಯಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಹಣದ ಅಭಾವ ಏದೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಈಗ ರವೆನ್ಯೂ ಲ್ಯಾಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ವಹಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆದಾಯ ಬರಲನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡು ಎಂಬ ಬೋರ್ಡೊಂದು ಇದೆ. ಈ ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ಬಡವರಿಗೇನೂ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀಮಂತ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಸಂಬಳ ಗೆತೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಈ ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಇದನ್ನು ಸರಕಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಅರಿಕೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಾಲಾಜಿ ನಗರದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನೂರಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಮಾಜಿ ಸೈನಿಕರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೆ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡಿನವರು ಈಗ ಈ ಜಾಗವನ್ನು ಅಕ್ಕೈರುಮಾಡಿಕೊಂಡು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬಡವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುವಂತೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಸೈಟುಗಳು ಎಂದರೆ 30×40 ಅಡಿ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಸೈಟುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಬಡಸೈನಿಕರಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ? ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರ ಆಡಳಿತ ವಿರುವುದರಿಂದ ಬಡಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಲು ಅವ ಕಾಶವಿದೆ ಎಂದು ಜನಗಳು ನಂಬಿದ್ದಾರೆ. ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ದೊಡ್ಡ ಜಮೀನಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ಸೈಟುಗಳಿದ್ದರೆ ಅದು ಬಡವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸೇರಿಲ್ಲದ ಕಡೆ ಇರುವ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿರುವ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲಿ ಲೇಔಟು ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಲೈಟು, ನಲ್ಲಿಗಳೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಇರುವ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳು ಎಂದರೆ, ಶ್ರೀರಾಮಪುರ, ಸ್ವತಂತ್ರಪಾಳ್ಯ, ದಯಾನಂದನಗರ, ಹರಿಜನರ ಕಾರೋಣಿ, ಕೋದಂಡರಾಮಪುರ, ಗಾಂಧಿಗ್ರಾಮ, ವೆಂಕಟರಂಗ ಪಾಳ್ಯಂ, ಕುರುಬರಗುಡಿಸಲು, ಗಾಯತ್ರಿ ನಗರ, ವಸಂತನಗರ, ಯಶವಂತಪುರ, ದಾಬರ್‌ಪೇಚೆ, ಯರ್ರಪ್ಪ ಬ್ಲಾಕು, ರಾಮಚಂದ್ರಪುರ. ಈ ರಾಮ ಚಂದ್ರಪುರದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು 1,000 ಮನೆಗಳಿದ್ದುವು. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರೇ ಇದರ ಆರಂಭೋತ್ಸವ ನಡೆಸಿದ್ದರು. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 4,500 ಮನೆಗಳಾಗಿವೆ.

3-30 P.M.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪ ಅವರು ಫೈನಾನ್ಸ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಆಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಬಂದು ನೋಡಿ ಆಶೀರ್ವಾದಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಬಡ ಕುಟುಂಬಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಇದೇ ರೀತಿ ಲೇ ಔಟು ಇಲ್ಲ, ರಸ್ತೆ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಶ್ರೀರಾಮಪುರ ಮತ್ತು ಮಲ್ಲೇಶ್ವರದ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲೂ, ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾರ್ಪೊರೇಷ್ ಮತ್ತು ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ರೆವೆನ್ಯೂ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ತೀರ ಬಡವರು ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಜಮೀನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿಯೇ ಕೊಡಬೇಕು. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜಮೀನಾದರೆ upset price ನಲ್ಲಿ ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕು. ರಾಮಚಂದ್ರಪುರ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಡೆ unauthorised constructions ಆಗಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ lay-outs ಮಾಡಿ ಸರಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ lay-out charges ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತೀರ ಬಡವರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ lay-out charges ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆಗಿನಿಂದಲೂ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿರುವಂಥ ಜನತೆ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಜನತೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಏನು ಒಂದು ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿದರೋ ಆಗ ತಮಗೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬಂದರೆ ತಮ್ಮ ಬಡತನ ನೀಗುತ್ತದೆ, ಸರಿಸಮಾನತ್ವ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಆಸೆ ಅವರಿಗಿತ್ತು. ಆ ಜನತೆ ಈಗ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿರಾಶರಾಗಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ

(ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.)

ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಸರಕಾರದವರು ಬಡನೌಕರರಿಗೆ, ಮೇಲ್ಕಂಡ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ರಿಯಾಯಿತಿ ದರದಲ್ಲಿ lay-outs ಮಾಡಿಸಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಕಾಪಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮುಂಡಿಸಿ ಮಾತನಾಡಲು ಕೆಲವು ನಿಮಿಷಗಳ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೆ ಇಡೀ ದಿವಸವೆಲ್ಲ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ. ಕೊನೆಯ ವಿಷಯ ಇಷ್ಟೆ, ಸರಕಾರದವರು ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಲೇ ಔಟು ಮಾಡಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿರುವ ಬಡಜನರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನೀಗಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Motion moved.

> "This Assembly is of the opinion that Revenue and Corporation sites in Bangalore City and around on which poor people have built their houses should be converted into appropriate lay-outs in order to allot the same to those inhabitants."

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ (ಬೆಂಗಳೂರು-ಉತ್ತರ—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಯ್ಡು ಅವರು ಮುಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಯ್ಡು ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ರಾಜಾಜಿನಗರ, ಜಯನಗರ, ಯಶವಂತಪುರ, ಇಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ನುಮಾರು 40 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅನೇಕರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕೆಳಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರುವ ಸಂಸಾರಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ. ಅಂಥವರನ್ನು ಈಗ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಅನೇಕ ಕಾಲೊನಿಗಳ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡಿನವರು ನೋಟೀಸ್ ಜಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು, ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಸುಖವಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡು, ತಮಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಸಣ್ಣ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೇಗೋ ಕಾಲ ತಳ್ಳಿಕೊಂಡಿರೋಣ ಎಂದರೆ ಆ ಸಂಸಾರಗಳನ್ನು ಈ ದಿವಸ ಮನೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಿ, ನೀವು ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಹೋಗಿ, ಒಂದು ವಾರದಲ್ಲಿ ನೀವು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮಮೇಲೆ ಬರಾತ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ನೋಟೀಸ್‌ಗಳು ಜಾರಿಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ. ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡಿನವರು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ, ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಅದನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ, ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು, ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸುವುದು, ಬೀದಿ ದೀಪಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಮುಂತಾದ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರಿಗೆ ನಣ್ಣ ನಣ್ಣ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಇರುವುದು, ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಧಾರಣವಾದ ಆದಾಯದಿಂದ ಜೀವನಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡಿನ ಛೇರ್ಮೆನ್‌ಗಾಗಲಿ, ಅಲ್ಲಿರುವ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗಾಗಲಿ, ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡಿನ ಸದಸ್ಯರಿಗಾಗಲಿ, ಯಾರಿಗೂ ಅದರ ಅನುಭವ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇಷ್ಟೊಂದು ಕ್ರೂರತನದಿಂದ ವರ್ತಿಸಿ ಜನಗಳನ್ನು ಪೀಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವವರ ಆಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ರಸ್ತೆ, ನಲ್ಲಿ, ಬೀದಿ ದೀಪ ವಗೈರೆ ಎಲ್ಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ರಾಜಾಜಿನಗರವು, ಯಶವಂತಪುರದಿಂದ ಹಿಡಿದು ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನಿಂದ ಮೂರು ಮೈಲಿ ದೂರದವರೆಗೂ, ನುಮಾರು ಏಳುಮೈಲಿಗಳಷ್ಟು ದೂರದ ಪ್ರದೇಶವನ್ನಾಕ್ರಮಿಸಿದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಹಳ್ಳಿಗಳವರನ್ನು, ಬೆಂಗಳೂರು ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಇದ್ದ ಹಳ್ಳಿಗಳವರನ್ನು ಅವರು ಇರುವ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇವರು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು, ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು, ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು, ಎಲ್ಲೋ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಬೇರೆಕಡೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಎಂಥ ನ್ಯಾಯ? ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದ್ದವರನ್ನು ಹೊರಟು ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ? ಈ ರೀತಿ ಅವರನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಅವರುಗಳಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕೊಡುವುದು, ಅವರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅಷ್ಟು ನ್ನಾದರೂ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಕೊಡಿಸುವುದು, ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಮತ್ತು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆಮಾಡದೆ ಎಲ್ಲರೂ ಈ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟುಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಮಾತ್ರ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರುವಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರಿಯಾದ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ಸಂಸಾರಗಳವರಿಗೆ ಹಿಂಸೆ ಕೊಡಬಾರದು, ಅವರು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುವಂತೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗಿರತಕ್ಕ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಸದಸ್ಯರಾಗಲಿ, ಛೇರ್ಮನ್ ಆಗಲಿ ಬಡತನದ ಜೀವನವನ್ನು ಕನಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡವರಲ್ಲ. ಇವರಿಗೆ ಬಡತನವೆಂದರೆ ಏನೆಂಬುದೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ, ಆಫೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕ ಆಳುಗಳು ಬಡತನದಿಂದ ಹಾಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಆಳುಗಳನ್ನಾಗಲ ಅಥವಾ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬೇರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಸಮಾನತೆಯಿಂದ, ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕಂಡಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಒಬ್ಬರೂ ಇದರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬನು ದೊಡ್ಡ ಬಂಗಲೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಬಹುದು, ಐಶ್ವರ್ಯವಂತನಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಬಡವರನ್ನು ತಿರಸ್ಕಾರವಾಗಿ

ಕಾಣಬಾರದು, ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಅವರನ್ನು ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರದೇ ಹೋದರೂ ತನ್ನಹಾಗೆಯೇ ಅವರೂ ಎಂದು ಅವರನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸದಸ್ಯರನ್ನೂ, ಥೇರ್ಮರನ್ನೂ ಮೊದಲು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಬಡತನದಿಂದ ಬಂದಿರುವವರನ್ನೂ ಮತ್ತು lay-out ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರನ್ನೂ ಇದರ ಸದಸ್ಯ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಥೇರ್ಮರ್ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಬೇಕು. ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೂ ಸಮಾಜ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುವವರನ್ನೂ, ಬಡವರ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳನ್ನು ತಿಳಿದಿರುವವರನ್ನೂ ಈ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ನೇಮಿಸಿ ಬಡವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಯ್ಡುಅವರು ಹೇಳಿದಂಥ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಾನು ಹೇಳಿದಂಥ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿಯೂ lay-outs ಮಾಡಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ನೈಟಿಗಳ lay-out ಆಗದೆ ಕರ್ತವ್ಯಲೋಪ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೇ ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಸೇರಿರತಕ್ಕ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವರ ಮೇಲೆ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ನೋಟೀಸ್ ಜಾರಿಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ತಮ್ಮ ಭೂಮಿ ಯಾವುದು, ರೆವಿನ್ಯೂ ಭೂಮಿ ಯಾವುದು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಆವರಣದೊಳಗೆ ಎಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಸೇರುತ್ತದೆ ಎಂದು . . . .

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಸೇರಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸೇರದೆ ಇರುವ ರೆವೆನ್ಯೂ ಜಮೀನು ಇದೆ. ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಹೊರಗೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಿಗೆ ಸೇರಿ ಇನ್ನೂ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಬಾರದೇ ಇರತಕ್ಕ ಜಮೀನುಗಳಿವೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಎಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಮನೆಗಳಿವೆ. ತಾವು ಈ ಮನೆಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ರೆವೆನ್ಯೂ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬಡಜನರು ಮನೆ ಕಟ್ಟಿರುವುದರ lay-out ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರೋ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೆವಿನ್ಯೂ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ನಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಇರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಮೊದಲು ಸೇರದೇ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಡವರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೂ ಕೂಡ ಮನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡಿನವರು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟು ತೊಂದರೆಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಆಪಾದನೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಹೌದು, ಕೆಲವು ಕಡೆ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟು ತೊಂದರೆಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ತೊಂದರೆಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಎರಡುಕಡೆಯಿಂದಲೂ ತೊಂದರೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅವರ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶ ಸೇರಿಪೆ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಖಚಿತವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾದ ಹಾಗೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ನೋಟೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಮೂರು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅವರ ಕೈಕಾಲು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಇದ್ದಹಾಗೆ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಹೀಗೆ ಒಂದು ತರಹ ದ್ವಿಮುಖ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಬಿಟ್ಟು ಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ರೆವಿನ್ಯೂ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಕರ್ವರ್ಷನ್ ಫೈನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಹಾರ-ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡಿನವರು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಸಿರುವುದರಿಂದ, ಅವರು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ತಿಳಿಯದೇ ಬಹಳವಾಗಿ ಪೇಚಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೇ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆಮಾಡಿ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಗ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ (ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಶ್ರೀಘ್ರಾನಾಯ್ಡುಅವರು ಬಡವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ಕೂಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕವರ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳ ಬರತಕ್ಕವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಸಹ ಬಹಳ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ದಲಿತವರ್ಗದವರಿಗೆ ಅವರು ಬಹಳ ಪ್ರಿಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ವಾದಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸೌಕರ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ದಿನ ಈ ಒಂದು ಠರಾವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಸೇರಿದ ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಸೇರಿದ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರು ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲದೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ (Unauthorised constructions) ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹಕ್ಕನ್ನುಂಟುಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ lay-outs ಮುಂತಾದವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮುಫತ್ತಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.—ತೀರ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಮುಫತ್ತಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಡಿ. ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಕೂಲಸ್ಥರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕರ್ಪೆಷ್ಟ್ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ.—ಹೀಗೆ ಅವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಅವರಿಗೂ ಏನೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಬಡಜನರಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸೌಕರ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ನದುದ್ದೇಶ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಇದೆ. ಈ ಸ್ಕಂ ಎಂದು ಏನುಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಇದು ದೊಡ್ಡಸಮಸ್ಯೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಗರದ ನುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಈ unauthorised construction ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ; authorised construction ಏನಿದೆ ಅದು ಹೆಚ್ಚುಕಮ್ಮಿ 1/9 ಭಾಗ ಅಥವಾ 1/10 ಭಾಗ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅವರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದ ಹಾಗೆ 20 ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಈ ರೀತಿ unauthorised constructions ಆಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ತತ್ವದ ವಿಚಾರ. ಅವರು ಬಂದು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು, ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಬಿಡಿಸಬಾರದು. ಕನಿಕರ, ಕರುಣೆ ಇಡುವುದು ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿ. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಡತನ

(ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ.)

ದಲ್ಲಿರುವವರು ಆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕರುಣೆ, ಕನಿಕರ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಯಾವದೋ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ. ಯಾರದೋ ಸ್ವತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬಡವರ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟರೆ, ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡು ಎಂದು ಕೇಳಬಾರದು ಎಂದು ಕಾನೂನು ಇದೆಯೇ? Unauthorised constructions ಹಾಕಿಸಿರುವವರ ಬಡವರಾಗಲಿ, ಯಾರಾದರೂ ಆಗಲಿ ಆ ರೀತಿ ಕೇಳಬಾರದೆಂದು ಬಂಧಿಸುತ್ತದೆಯೇ? Unauthorised construction ಯಾರು ಎಲ್ಲಾದರೂ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಹೊಸದಾಗಿ ಕಾನೂನು ಮಾಡಬೇಕೇ ಎನ್ನುತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.—ಯಾರದೋ ಜಮೀನು ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದಿರಿ; ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು. ಯಾರದೋ ಜಮೀನು ಅಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾದವರ ವಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವವರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಲು ಈಗ ತಮಗೆ ಒಂದು chance ಇದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ.—ಯಾರದೋ ಜಮೀನು ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಜಮೀನೂ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅದೂಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಆಸ್ತಿ, ದೇಶದ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅವರ ಮೇಲಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೂ ಸಹ ಈ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ. Unauthorised construction ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿ, ಬೇರೆಕಡೆ ಸ್ಥಳಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಸಹ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಜಯನಗರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಮ್ಮಿ ದರದಲ್ಲಿ upset priceಗೆ ಸೈಟ್ಸ್ ಎಂಗಡಿಸಿ ಸ್ಲಮ್‌ನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಅನೇಕರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಇಲ್ಲೇ ವಾಸಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಜಮೀನು ಎಂದು ಶ್ರೀ ನಾಯ್ಡುರವರು ಹೇಳಿದರು. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ unauthorised construction ಯಾವುದೂ ಆಗಿಲ್ಲ. Unauthorised construction ಎಲ್ಲಿದ್ದರೂ ರೆವಿನ್ಯೂ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಗಿರುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರೈವೇಟ್ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಕರ್ಪೊರೇಷನ್ ಫೈನ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಆಗಿ ಸಾವಿರಾರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಪಾಳ್ಯದ ಹೆಸರು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಥೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಯ್ಡು ಅವರೇ ಆ ಬಡ ನೌಕರರಿಗೆಲ್ಲಾ ಸಹಾಯಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ, ಯಾರದೋ ಜಮೀನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ನೆರವಾದರು. ಆ ಜಮೀನು ರಾಜಾಮಿಲ್‌ನವರದು. ಅಲ್ಲಿ ನೂರಾರುಮನೆಗಳಾಗಿವೆ. ರಾಜಾಮಿಲ್ ನವರು ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಪೊಸೆಷನ್‌ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಿ ತಕರಾರು ನಡೆಯತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮನ್ನು ಕರೆದು ಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ನಾಯ್ಡು ಅವರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮರ್ಯಾದೆ ಮಾಡಿದರು. ಹೂವಿನಹಾರ ಹಾಕಿಸಿದರು. ಏನಪ್ಪ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪಾಳ್ಯ ಎಂದರೆ, ಅದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅತಂತ್ರ ಪಾಳ್ಯ. ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲ. ಇಂಥವು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಅನೇಕವಿವೆ. ಈ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಒಂದು ತತ್ವದ ವಿಚಾರ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಇಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ತತ್ವವನ್ನು ನಾವು ಅನುಸರಿಸುವುದಾದರೆ ಇಡೀ ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗಬಹುದು. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಯ್ಡು ಅವರಿಗೆ ದಿನಂಪ್ರತಿ ಈ ಬಡಜನರ ಕಷ್ಟ ಕಾಣುತ್ತಿರಬಹುದು. ಇದೇರೀತಿ ದೇಶದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಒಂದೊಂದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಸ್ಕೆಟುಗಳನ್ನು ಎಂಗಡಿಸಬೇಕು, ಲೇಔಟ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಬಡವರು, ಬಲ್ಲಿದರು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಚಾರಂಬ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದರೆ, ಯಾವುದೋ ಊರಿನಿಂದ ಜನ ಬರುತ್ತಾರೆ, ಖಾಲಿ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಗುಡಿಸಲು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ, ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದ್ದೇನೆ, ಇಲ್ಲೇ ನಮಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಯಾವುದೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮುನಿಸ್ವಾಮಪ್ಪ ಅವರು ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ನಿಷ್ಕರುಣಿಗಳು, ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ಜನರನ್ನು ಹೊರಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಆಜ್ಞೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರು, ಅವರ ಮೇಲೆ ದೂಷಣೆಮಾಡಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಈ ಸಭಿಕರೂ, ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ಪರಿಪಾಲನೆಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕರ್ತವ್ಯ. ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಸೆಲ್ಫ್ ನಫೋರ್ಟಿಂಗ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಸ್ಕೈಟ್ ಮಾಡಿ ಲೇಔಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕರ್ತವ್ಯ ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. Unauthorised construction ಆದರೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದು ತಪ್ಪೆ? ನಿಷ್ಕರುಣಿಗಳು, ಕರುಣೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ದೂಷಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ವಾಗುತ್ತದೆ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—On a point of information, Sir. ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲ, ನಾನ್-ಆಫಿಷಿಯಲ್ ಮೆಂಬರುಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೂಲಕ ಅದರಂತೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ.—ಅದು ನನಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲ, ಸದಸ್ಯರೇ ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು. ಅವರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯನವರನ್ನು ಕೊಡಿಸಿದರೂ ಅವರೂ ಸಹ ಸರಿಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಗಿರುವ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಸೆಲ್ಫ್-ನಫೋರ್ಟಿಂಗ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡ್ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಶ್ರೀ ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯನವರೇ ಅಲ್ಲಿಹೋಗಿ ಕುಳಿತರೂ ನಾಲ್ಕಾಣೆ ಕಡಮೆ ಮಾಡಬಹುದು, ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದೇ ಹೊರತು ತತ್ವದ ಬದ

ಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಇರುವುದನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡಬಹುದು ಅಥವಾ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಲಿ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಪೊರೇಷ್ಷ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನಾಗಲಿ ದೂಷಣೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬಡವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ತತ್ವ. ಈ ತತ್ವ ಬದಲಾಯಿಸಲು ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕು. ಈಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ಲಮ್‌ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್‌ಗೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷ್ಷ, ಟೌನ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ, ಪಂಚಾಯಿತಿ ಇವುಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಗ್ಯಾರಂಟು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸಹಾಯ ದೊರೆತಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಸ್ಲಂಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಿ ಕಡಮೆ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥೈಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು, ಡ್ರೈನೇಜ್ ವಗೈರೆ ಏಂಗಡಿಸಿ ಜೊಕ್ಕಟಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ಲಾನ್‌ಮಾಡಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಅದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ. ರೆವೆನ್ಯೂ ಲ್ಯಾಂಡ್, ಪ್ರೈವೇಟ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಇವೆಲ್ಲಾ ಇರುತ್ತವೆ. ಪ್ರೈವೇಟ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷ್ಷ ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿ ಸ್ಕೈಟು ಏಂಗಡಿಸಿದರೆ ಬೆಲೆ ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆಂಬುದು ಶ್ರೀ ನಾಯ್ಡುಅವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಬೇರೆ ಕಡೆ 500 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆಲೆಯಿದ್ದರೆ ಖುಷ್ಕಿ ಜಮೀನಿಗೆ ಐದುಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ, ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೂಡ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಕರ್ವರ್ಷನ್ ಫೈನ್, ಲೇಔಟ್ ಛಾರ್ಜಸ್ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತವೆ ; ಹೀಗೆ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ರಿಯಾಯಿತಿ ದರದಲ್ಲಿ ಬಡವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದೇನೋ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಪರಿಹಾರಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ತಂದಿರುವ ಠರಾವನ್ನು ಈಗಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ, ಒಪ್ಪಿದರೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದಿನ ಅಂಗೀಕಾರಮಾಡಿರುವ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಣ ವಿಾಸಲಾಗಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಠರಾವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಶದ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿದೆ. ಆದಷ್ಟು ಪರಿಹಾರಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡೋಣ. ಶ್ರೀ ನಾಯ್ಡು ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು, ಸಭಿಕರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಬಡವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ನೆರವು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸಿದೆ, ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡೋಣ. ಈ ಠರಾವನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.—ನನ್ನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವಿಷಯ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆತರಲು ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷ್ಷ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷ್ಷ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಮನೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು. ಅನೇಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಷಯ. ಎರಡನೆಯದು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಸಾವಧಾನದಿಂದ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದ ತುಂಬ ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಅತಂತ್ರ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿಯೆಂದು ಹೇಳಿ ಆರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಬಂದು ನೋಡಿದ ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹಾನು ಭೂತಿಯಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಹಣದ ಕೊರತೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾದರೆ ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅದೇ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ, ಶ್ರೀಮಂತರ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೇಗಾದರೂ ಹಣ ಒದಗುತ್ತದೆ. ಬಡವರ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ ? ನೆಹ್ರೂಅವರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಿಯೋಗ ಹೋದರೆ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ನಮಗೆ ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕೇಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಅರ್ಜೆಂಟಾಗಿ ಸ್ಕೈಡ್ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವ ವಿರುವುದರಿಂದ ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವ ಕಾನೂನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಿ ಬಡವರಿಗೆ ಉಪಕಾರವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇರುವ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

*Sri A. V. NARASIMHA REDDY (Bangalore-South).—I rise to a point of order. The procedure in this House so far as the discussion of non-official business was concerned, was that the mover of the resolution was permitted to move the Bill or resolution, and after he made his remarks the concerned Minister was requested by the Chair to reply. Thereafter the question remained only for the member or the House, either to accept or reject the resolution. But now we find that a different procedure is being followed here. The Hon'ble Member has moved the resolution and offered his remarks and the Minister has replied. The Chair has permitted the Hon'ble Member to further comment after the reply was given by the Minister.

4 P.M.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—After the Government replies, the Hon'ble Member in whose name the resolution appears, has got a right of reply. The Chair also can permit any member to speak, and if the Chair feels that permission maybe given to the Hon'ble Member in whose name the resolution

(MR. DEPUTY SPEAKER)
appears he made do so. So, I have permitted the Hon'ble Member as a special case to offer his remarks.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು.—ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Hon'ble Member is permitted to withdraw his resolution.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—We have said that we will not permit, Sir.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The majority have permitted.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—The rule is even if one member says 'no', it must be put to the House and disposed of. That is the procedure.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I am sorry it is too late. I ascertained the opinion of the Hon'ble Members by asking the Hon'ble Members to say either 'AYE' or 'NAY'. When I said 'Those who are in favour of the Resolution being withdrawn may say 'AYE,' the Hon'ble Members granted permission. Therefore permission to withdraw the resolution is granted.

The Resolution was, by leave, withdrawn.

RESOLUTION No. 2.

Re : Construction of Water Works at Virajpet, Coorg District.

Sri P. I. BELLIAPPA (Ammathi Nad).—Sir, I beg to move the following Resolution :

> "This Assembly is of the opinion that the construction of water works at Virajpet be taken up immediately."

ಸ್ವಾಮಿ, ವಿರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ನೀರಿನ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇರುವ ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ವಿರಾಜಪೇಟೆಯು ಎರಡನೆ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣವು. ಮಡಿಕೇರಿಯು ಒಂದನೆಯದು. ಎಲ್ಲ ಸರಕಾರಿ ಆಫೀಸುಗಳು ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವದರಿಂದ ಅದು ಮೊದಲನೆ ಮುಖ್ಯಸ್ಥಳವಾಗಿದೆ. ವ್ಯಾಪಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ವಿರಾಜಪೇಟೆಯು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಪಟ್ಟಣವಾಗಿದೆ. ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಸಾವಿರದವರೆಗೆ ಇದೆ. ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣವಾಗಿದೆ ಇದ್ದರೂ ವ್ಯಾಪಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮುಖ್ಯಪಟ್ಟಣವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನೂರು ಇಂಚು ಮಳೆಯು ಈ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಮಳೆಯು ಆಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ವಿರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಬೇಸಗೆಯಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ನೀರು ಇಲ್ಲದೆ ಕಷ್ಟ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಷ್ಟವು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಂದುದಲ್ಲ. ಸುಮಾರು 30 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಅಲ್ಲಿಯ ಒಬ್ಬ ಸಾಹುಕಾರರಾದ ಆಡಕೆ ನಂಜಪ್ಪನವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ 25,000 ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಡಿಪಾಜಿಟ್ಟು ಇಡಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಏಳೆಂಟು ವರ್ಷಗಳನಂತರ ಟ್ಯೂಬ್‌ವೆಲ್'—ಕೊಳವಾಯಿ ಭಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿ ಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡಿ ನೋಡಿದರು. ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಫಲ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅನಂತರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಅಂದಾಜು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒಬ್ಬ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರನಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ವಿರಾಜಪೇಟೆ ಪಟ್ಟಣದ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ಚಿನ್ನಮ್ಮನ ಕೆರೆಯನ್ನು ಬಡಾಯಿಸಿ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿ ಆಗುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡಿತ್ತು. ಕೆರೆಯ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಬಂತು. ಆದರೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚುತ್ತ ಬಂದುದರಿಂದ ಆ ಕೆರೆಯ ನೀರು ಆರು ತಿಂಗಳಿಗೂಕೂಡ ಸಾಕಷ್ಟು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರಿಬಂತು. ಯುದ್ಧದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಕಬ್ಬಿಣ ಸಾಮಾನುಗಳ ಬೆಲೆಯೂ ಏರುತ್ತ ಬಂದಿತು. ಮೊದಲಿನ ಅಂದಾಜಿಗಿಂತ ಎರಡು ಮೂರರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಬರುವದೆಂದು ಕಂಡುಬಂದದ್ದರಿಂದ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು. ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪುನಃ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಲಾಯಿತು. ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ, ಮುನಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಚರ್ಚೆಯೂ ಸಹ ಆಗಿದೆ. ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಈ ಕೆಲಸವು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದು ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಪ್ರಶ್ನೆಕೇಳಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಐದು ಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಮಾಡುವರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನುವರೆಗೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ, ಇದು ಜನರ ದುರದೃಷ್ಟವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ನೂರು ಇಂಚು ಮಳೆ ಆಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಶೋಚನೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಜವಾಬ್ದಾರೀ ಸರ್ಕಾರದವರು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ನಿವಾರಿಸಬೇಕು. ಹಣದ ಕೊರತೆಯು ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈಗ ಕೊಡಗು ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆಸೇರಿದೆ. ಮೊದಲಿನ ಕೊಡಗಿನ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಉಳಿತಾಯದ ಹಣ ಇದೆ. ಈಗಿನ ಮೈಸೂರಿನ ಹಣಕಾಸಿನ ಲೆಕ್ಕ ನೋಡಿದರೆ ಕೊರತೆಯು ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಕೊಡಗು ಅಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರೀ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಿಂದ ಸಾಲ ಮರು ಪಾವತಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಮಡಿಕೇರಿ ಮತ್ತು ವಿರಾಜ